

# Elinkeinoelämän ympäristöfoorumin syysseminaari

12. Lokakuuta 2011

Ville Vertanen  
ville.vertanen@tilastokeskus.fi



## Ympäristöliiketoiminnan tilastointi ja sen kehittäminen

- 1) Ympäristöliiketoiminnan tilastoinnin tausta
- 2) Määritelmä ja käsitteet – tilastoinnin haasteet
- 3) Ympäristöliiketoiminnan tilastointi
- 4) Tilastoinnin kehittäminen



# 1) Taustaa: Ympäristöliiketoiminta osana Ympäristötilinpitoa; poliittinen tausta ja tarve

- Kestävän kehityksen ja ympäristöpolitiikan tavoitteiden seuranta
- EU:n kuudes ympäristöohjelma; Ilmansuojelu, jätteiden synnyn ehkäisy ja kierrätys, luonnonvarojen kestävä käyttö
- Beyond GDP –konferenssi 2007; ympäristötilinpito tukemaan hyvinvoinnin edistämistä
- Eurostatiin Ympäristötilinpito ja ilmaston muutos –yksikkö 2010
- Tavoitteena jäsenmaita velvoittava asetus ympäristötilinpidosta

## 1) Taustaa: EU:n ympäristötilinpitostrategian 2008 mukaiset osa-alueet

- Ilmapäästöjen tilinpito (2011-2012)
- Ympäristö- ja energiaverot (2011-2012)
- Kansantalouden materiaalivirrat (tuotannossa)
- Energiatilinpito (2012-2013)
- Ympäristönsuojelumenot (tuotannossa)
- Ympäristöliiketoiminta (tuotannossa)
- Jätetilinpito (?)
- Vesitilinpito (?)

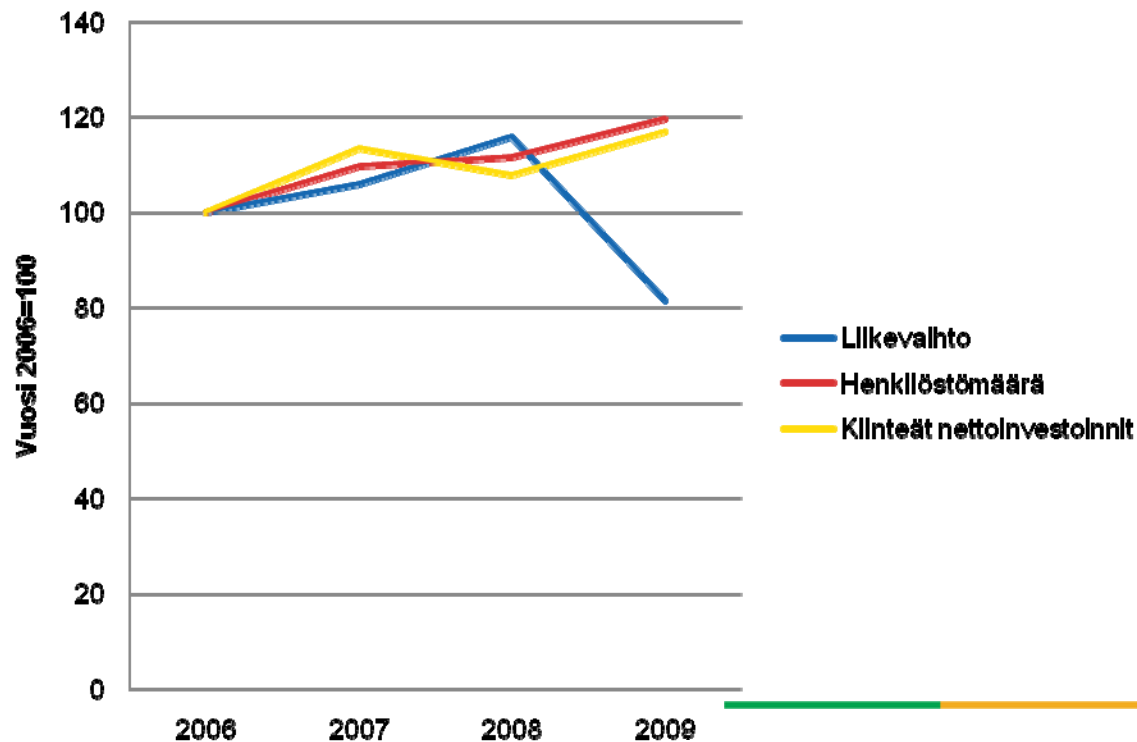
## 2) Määritelmä ja käsitteet – tilastoinnin haasteet

- ”Ympäristön pilaantumista estävät, tai luonnonvaroja säästävät tuotteet, tekniikat ja palvelut”.
  - Ympäristöliiketoiminnan tuotanto tilastoidaan 17 eri tuoteluokassa
    - 01-10 ympäristön pilaantumisen estäminen esim. 01-ilmaston suojele kasvihuonekaasupäästöjä vähentämällä
    - 11-17 luonnonvarojen säästäminen ja niiden käytön hallinta esim. 12 energian tuotanto uusiutuvista energialähteistä
  - Alan yritykset edustavat useaa eri toimialaluokkaa (TOL2008)
  - Ympäristötilinpidon käsitteet ja määritelmät yhtenevät kansantalouden tilinpidon kanssa
-

## 2) Määritelmä ja käsitteet – tilastoinnin haasteet

### ■ Ympäristöliiketoiminnan päätoimialoiksi määritelty 9 toimialaa

- Sähkön tuotanto vesi- ja tuulivoimalla, Viemäri- ja jätevesihuolto, Tavanomaisen jätteen keruu jne.
- Päätoimialojen perustiedot helposti saatavilla rekistereistä



| <b>Ympäristöliiketoiminnan päätoimialat Suomessa vuonna 2009</b>             |                    |  |  |
|--|--------------------|--|--|
| Toimiala<br>(TOL2008)  | Yritykset<br>(lkm) | Ympäristöliiketoiminnan<br>liikevaihto (milj. €) | Ympäristöliiketoiminnan liikevaihdon<br>osuus kokonaisliikevaihdosta (%) |
| 35111 Sähkön tuotanto vesi- ja tuulivoimalla                                 | 57                 | 136  | 100  |
| 3700 Viemäri- ja jätevesihuolto  | 125                | 99   | 96   |
| 3811 Tavanomaisen jätteen keruu  | 253                | 246  | 95   |
| 3812 Ongelmajätteen keruu  | 10                 | 7  | 77   |
| 3821 Tavanomaisen jätteen käsittely ja<br>loppusijoitus                      | 114                | 324  | 93   |
| 3822 Ongelmajätteen käsittely, loppusijoitus ja<br>hävittäminen              | 11                 | 127  | 97   |
| 3831 Romujen purkaminen  | 21                 | 5  | 45   |
| 3832 Lajiteltujen materiaalien kierrätys                                     | 85                 | 541  | 99   |
| 3900 Maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut<br>ympäristöhuoltopalvelut     | 45                 | 46   | 65   |
| <b>Yhteensä</b>  | <b>721</b>         | <b>1530</b>                                      | <b>95</b>  |
| Lähde: Yritys- ja toimipaikkarekisteri, Ympäristöliiketoiminta 2009 -kysely. |                    |  |  |

## 2) Määritelmä ja käsitteet – tilastoinnin haasteet

- Varsinainen mielenkiinnon kohde on kuitenkin muilla toimialoilla harjoitettava ympäristöliiketoiminta
  - Päätoimialojen ulkopuolista ympäristöliiketoimintaa vaikea havaita rekistereistä
  - Tuotanto 0-100% ympäristöliiketoimintaa
  - Voi liittyä mihin tahansa toimialaan, tai tuotteeseen (TOL2008, Prodcom-, CPA –tuoteluokitukset)
  
- Palvelualat erityisen vaikeita



### 3) Ympäristöliiketoiminnan tilastointi

- Pilottijulkaisu 21.12.2010
- Seuraava julkaisu 8.12.2011
- Tilaston kotisivut
  - <http://www.stat.fi/til/ylt/index.html>



## 4) Tilastoinnin kehittäminen

- Tilasto kehittyy vielä muutaman vuoden
  - Käsitteistön ja rajoitusten tarkentaminen EU- ja kansallisella tasolla
- Kohdejoukon tarkentaminen ja tunnistaminen
  - Erit. päätoimialojen ulkopuolinen toiminta ja palvelualat
- Analysoinnin kehittäminen, tarkemman tilastotiedon tuottaminen
- Kansainvälinen raportointi

